

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava**, proti žalovanému: **Slovenská inšpekcia životného prostredia - ústredie - Útvar inšpekcie odpadového hospodárstva**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.: 4396002809/8408-35466/Kov z 3. novembra 2009, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. decembra 2010, č. k. 3S/10/2010-54, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 14. decembra 2010, č. k. 3S/10/2010-54 **z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie a rozhodnutie.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 14. decembra 2010, č. k. 3S/10/2010-54, podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 4396002809/8408-35466/Kov z 3. novembra 2009, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia, inšpektorátu životného prostredia Bratislava č. 4396101209/4900-9353/GRE z 21. mája 2009, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 900 € podľa § 78 ods. 2 písm. b/ zák. č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej iba „zákon o odpadoch“) za kontrolované obdobie od 20. mája 2008 do 24. júna 2008.

Z obsahu administratívneho spisu krajský súd zistil, že prvostupňový správny orgán svojim rozhodnutím uložil žalobcovi pokutu preto, že pri bytovom dome na A. ulici sa hromadil v kontajnerovom stojisku a okolí odpad, ktorý nebol vyčistený a odvezený pri vyprázdňovaní kontajnerov dňa 2. apríla 2008. Prvostupňovému správne mu orgánu bola dňa 28. apríla 2008 doručená „Sťažnosť občanov vo veci zanedbávania povinnosti obce v oblasti nakladania s komunálnym odpadom z 8. apríla 2008“. Prvostupňový správny orgán vydal 20. mája 2008 poverenie na vykonanie kontroly č. 5758-17101/34/2008/Gre v čase

od 20. mája 2008, súčasťou tohto poverenia bola aj prezenčná listina z ktorej vyplýva, že kontroly sa zúčastnil aj zástupca žalobcu. Dňa 19. júna 2008 bol spísaný protokol č. 69/2008 za prítomnosti prvostupňového správneho orgánu a zástupcov žalobcu, z ktorého vyplýva, že boli preverované stanovišťa zmesových odpadov na uvedenom objekte na A. ulici. Súčasťou tohto protokolu je aj fotodokumentácia uvedených stanovišť a to zo dňa 20. mája, 21. mája, 30. mája, 2. júna a 19. júna 2008. O výsledkoch kontroly bola spísaná zápisnica zo dňa 24. júna 2008.

Ďalej súčasťou administratívneho spisu sú listy žalobcu týkajúce sa petície občanov bytového domu A. z 11. júla 2008 a 25. júla 2008, list žalobcu zo 14. júla 2008 adresovaný O. a.s., výzva žalobcu z 15. júla 2008 správcovi uvedeného objektu, predvolanie prvostupňového správneho orgánu z 20. októbra 2008 na ústne pojednávanie na deň 5. novembra 2008, zápisnica z uvedeného prerokovania kontrolou zistených nedostatkov za obdobie od 20. mája 2008 do 24. júna 2008, odvolanie žalobcu z 18. novembra 2008, e-mailové správy zo dňa 18. júna 2008, rozhodnutie druhostupňového správneho orgánu zo dňa 17. februára 2009 č. 43 960 005 09/5730-2009/Kov, ktorým bolo zrušené prvostupňového správneho orgánu z 11. novembra 2008 a vec mu bola vrátená na nové prejednanie a vydanie rozhodnutia, zmluva o odvoze a zneškodnení tuhého domového odpadu č. 148/93 uzavretá 29. júla 1993 medzi O. a.s., ako dodávateľom a Bytovým družstvom, ako odberateľom, dodatok č. 2 k uvedenej zmluve, list žalobcu adresovaný Bytovému družstvu z 8. júna 2007, zmluva o zbere a preprave komunálneho odpadu uzavretá medzi žalobcom a O. a.s. z 24. novembra 1993, dodatok č. 1 k uvedenej zmluve z 15. novembra 1994, dodatok č. 2 k uvedenej zmluve z 22. augusta 2002. Žalobca doručil krajskému súdu všeobecne záväzné nariadenie č. 6/2004 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území Hlavného mesta SR Bratislavy s účinnosťou od 1. januára 2002 a všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta SR č. 8/2005 z 15. decembra 2005, ktorým sa mení a dopĺňa všeobecne záväzné nariadenie Hlavného mesta SR Bratislavy č. 12/2001 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území hlavného mesta SR.

Krajský súd pripomenul, že povinnosťou správneho orgánu pri rozhodovaní v konaní o administratívnom trestaní je postupovať aj podľa jednotlivých ustanovení Správneho poriadku a pri ich aplikácii vychádzať zo základných zásad správneho konania (§ 3 Správneho poriadku). Správny orgán je viazaný zásadou zákonnosti (§ 3 ods. 1 Správneho poriadku), v intenciách ktorej je povinný v konaní a pri rozhodovaní zachovať procesné predpisy ako aj predpisy hmotnoprávne. Musí postupovať v konaní tak, aby správny orgán zabezpečoval ochranu práv osôb a súčasne vyžadoval plnenie ich povinnosti v nadväznosti na ochranu záujmov štátu a spoločnosti. Ide o presadzovanie cieľov hmotnoprávnej úpravy v konkrétnej veci.

Povinnosťou správneho orgánu je podľa názoru krajského súdu zistiť všetky právne rozhodné skutočnosti bez ohľadu na to, v čí prospech svedčia. Z povinnosti správneho orgánu zistiť úplný stav veci, tiež vyplýva, že správny orgán nie je viazaný návrhmi účastníkov

konania na vykonanie dôkazov (§ 32 ods. 1 Správneho poriadku). Stav veci sa musí zistiť súčasne presne, čo znamená, že musí zodpovedať reálnej skutočnosti. Zistenie úplného a presného stavu vecí je základným predpokladom zákonnosti a správnosti rozhodovania správneho orgánu. Rovnako je správny orgán povinný vyhodnotiť každý dôkaz samostatne a potom všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie dôkazov musí správny orgán náležite odôvodniť v odôvodnení rozhodnutia (§ 34 ods. 5 a § 47 ods. 3 Správneho poriadku).

Krajský súd na základe dôkazov, ktoré sú založené v administratívnom spise skonštatoval, že správne orgány v preskúmvanej veci postupovali podľa zhora uvedených zákonných ustanovení a zásad. Zistením skutkového stavu správny orgán určil subjekt, ktorý za porušenie § 39 ods. 2 zákona o odpadoch zodpovedá a následne určil rozsah zodpovednosti premietnutý do výšky uloženej pokuty.

Krajský súd poukázal na skutočnosť, že správny orgán prvého stupňa bola doručená sťažnosť vo veci zanedbávania povinností obce z ktorej vyplýva, že obyvatelia bytového domu A. sa sťažovali na zanedbávanie povinností obce v oblasti nakladania s komunálnym odpadom. Súčasťou tejto sťažnosti bolo aj niekoľko fotografií zachycujúcich tento stav. Na základe tejto sťažnosti bola vykonaná kontrola prvostupňovým správnym orgánom, predmetom ktorej bolo dodržiavanie ustanovení zákona o odpadoch na území Hlavného mesta SR - Bratislavy. Kontroly vykonanej 21. mája 2008 sa zúčastnil aj žalobca, čo bolo preukázané prezenčnou listinou. Zápisnica z prerokovania protokolu z kontroly uložila žalobcovi povinnosti, avšak poverený pracovník žalobcu túto nepodpísal. Súčasťou administratívneho spisu je aj fotodokumentácia vykonaná na mieste kontroly, z ktorej vyplýva porušenie zákona o odpadoch v oblasti nakladania s komunálnym odpadom na predmetnom stanovišti.

Krajský súd ďalej uviedol, že má za to, že prvostupňový správny orgán ako aj žalovaný uloženie povinností v § 32 ods. 1 Správneho poriadku si splnil a zistil presne a úplne skutočný stav vecí. Je potrebné tiež uviesť, že o krokoch oboch správnych orgánov pri zisťovaní porušenia povinností žalobcu vyplývajúcu zo zák. č. 223/2001 Z. z. bol žalobca riadne a včas informovaný a bola mu daná možnosť vyjadriť sa k veci predtým, ako príjme správny orgán akékoľvek rozhodnutie, správny akt, ktorým sa ukladá sankcia, má obsahovať dôvody, na ktorých sa zakladá.

Krajský súd skonštatoval, že prvostupňový správny orgán pri ukladaní sankcie a určení ich druhu a výšky postupoval v súlade so zák. č. 223/2001 Z. z. a výška sankcie bola stanovená v súlade s § 78 ods. 2 písm. b/ a c/ citovaného zákona. Taktiež skonštatoval, že prvostupňový správny orgán ako i žalovaný sa vo svojich rozhodnutiach vyčerpávajúcim spôsobom vysporiadali s obranou žalobcu. Pri ukladaní výšky sankcie správny orgán prihliadol najmä na okolnosti a počínanie účastníka konania, ktorý však v čase konania kontroly na mieste A. nezabezpečil riadne nakladanie s komunálnym odpadom na stanovišti kontajnerov.

Keďže krajský súd sa oboznámil s obsahom spisového materiálu vrátane pripojeného administratívneho spisu, dospel k záveru, že pri ukladaní sankcie žalobcovi nedošlo k nezákonnosti pri vydávaní rozhodnutia správneho orgánu predmetom ktorého je uloženie administratívnej sankcie. Pri posudzovaní formálnej a obsahovej náležitosti prvostupňového správneho rozhodnutia ako aj rozhodnutia žalovaného nevzhladol ich nezákonnosť sú náležité odôvodnené a správne orgány sa v týchto rozhodnutiach vysporiadali s námietkami žalobcu. Preto podľa názoru krajského súdu neboli dané zákonné dôvody pre zrušenie rozhodnutia žalovaného.

Včas podaným odvolaním sa žalobca domáhal prostredníctvom právneho zástupcu, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie, nakoľko podľa jeho názoru krajský súd nedostatočne zistil skutkový stav, na základe čoho dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci a taktiež nedostatočne preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného.

Zopakoval svoje argumenty uvedené v žalobe, na základe ktorých sa domnieva, že nie je pasívne legitimovanou stranou v predmetnom spore, nakoľko nemohol byť účastníkom konania o uložení pokuty za predmetný správny delikt, keďže uloženie a ponechanie odpadu mimo na to určených kontajnerov je protiprávnym konaním podľa § 18 ods. 3 písm. a) zákona o odpadoch a tie napĺňajú skutkovú podstatu priestupku podľa § 80 ods. 1 písm. b), prípadne správneho deliktu podľa § 78 ods. 2 písm. c) zákona o odpadoch. Žalobca v tejto súvislosti dodal, že samotné jeho účastníctvo na konaní o uložení pokuty za správny delikt je spochybniteľné aj z dôvodu, že subjektom správneho deliktu v zmysle § 78 ods. 2 písm. b) zákona o odpadoch je právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, ktorej protiprávne konanie spočíva v tom, že nakladá s odpadmi rozpore s § 18 ods. 1 zákona o odpadoch. Žalobca má za to, že zodpovedným subjektom za uloženie odpadu mimo stojiska by mala byť konkrétna fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tento odpad mimo stojiska uložila, prípadne má povinnosť s týmto odpadom priamo nakladať, a táto zodpovednosť za konanie takýchto osôb by nemala byť prenesená na Hlavné mesto Slovenskej republiky, ktoré zabezpečuje plnenie úloh orgánu verejnej správy. V súvislosti s predmetným konaním o administratívnom trestaní považoval za potrebné uviesť, že nie je právnickou osobou v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 377/1990 Zb., nakoľko nie je vlastníkom ani nájomcom predmetného bytového domu. Predmetné stanovište kontajnerov sa nachádza na pozemku, ktoré žalobca previedol do vlastníctva vlastníkov bytov a nebytových priestorov bytového domu A., nakoľko v zmysle príslušných ustanovení stavebného zákona zariadenia na nádoby na odpady plnia doplnkovú funkciu pre hlavnú stavbu (napr. pre stavbu na bývanie).

Obec, teda aj žalobca, podľa zákona o odpadoch je orgánom štátnej správy v odpadovom hospodárstve, ktorého kompetencie sú vymedzené v § 72 zákona o odpadoch. Súčasne nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom podľa § 39 zákona o odpadoch v spojení s § 6a ods. 2 písm. f) zákona č. 377/1990 Zb. a je vecou územnej samosprávy. Obec, či už ako orgán štátnej správy v odpadovom hospodárstve alebo orgán územnej samosprávy, je súčasťou výkonnej moci, spravuje veci „všeobecného záujmu“, a nie je podľa názoru žalobcu právnickou osobou ani fyzickou osobou – podnikateľom,

tak ako to predpokladá zákon o odpadoch. Postavenie a povinnosti obce v odpadovom hospodárstve je upravené v zákone o odpadoch samostatne a je zreteľne odlišené od postavenia a povinností právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov.

V súvislosti s uvedeným žalobca má za to, že pri riešení problematiky komunálneho odpadu v kontajnerovom stanovišti bytového domu A. a s ňou súvisiacou petíciou obyvateľov tohto bytového domu, ktorú riešil prvostupňový správny orgán, mal žalobca postavenie orgánu verejnej správy. Problém znečistenia dotknutého kontajnerového stanovišťa bol riešený v rámci vybavovania petície, preto žalobca ako orgán verejnej správy konal v tomto prípade, na podklade žiadosti správneho orgánu prvého stupňa o poskytnutie súčinnosti, v záujme vyriešenia problému obyvateľov mesta, pričom najmä hľadal možnosti vyriešenia tohto problému a navrhol príslušné opatrenia, napriek tomu, že v tomto prípade nebol priamo subjektom, ktorý priamo nakladá s odpadmi a vykonáva činnosti podľa § 39 ods. 7 zákona o odpadoch. Povinnosť stanovenú v citovanom ustanovení § 18 ods. 1 plní žalobca najmä zabezpečením úloh, ktoré sú žalobcovi uložené v jednotlivých ustanoveniach zákona o odpadoch ako úlohy obce, čiže úlohy orgánu verejnej správy. Obec plní povinnosti, ktoré sú uvedené v ustanoveniach zákona o odpadoch, týkajúcich sa programov odpadového hospodárstva, povinnosti držiteľa odpadu, nakladania so starými vozidlami, nakladania s elektroodpadom z domácností, používania finančných prostriedkov poskytnutých Recyklačným fondom pri hodnovernom preukázaní separácie a zhodnotenia príslušnej komodity a najmä v ustanoveniach týkajúcich sa nakladania s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi podľa § 39 zákona o odpadoch.

Žalobca má za to, že všetky povinnosti, ktoré zákon o odpadoch ukladá obci, ako orgánu verejnej správy, najmä vyplývajúce z ustanovení § 39 zabezpečuje a plní tým povinnosti uložené obci v ustanovení § 18 ods. 1 zákona o odpadoch v plnom rozsahu.

Podľa názoru žalobcu ďalšou dôležitou skutočnosťou v predmetnom spore je, ktorý subjekt môže nakladať s komunálnymi odpadmi v obci a kto túto činnosť vykonáva na území Bratislavy. Žalobca poukázal na to, že on priamo túto činnosť nezabezpečuje, má uzavreté zmluvy na vykonávanie zberu, prepravy, zhodnocovania a zneškodňovania komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na území mesta v súlade so zákonom s oprávnenou osobou spoločnosťou O. a.s. (v skratke: O. a.s.). Tento zmluvný partner vykonáva zber a prepravu komunálnych odpadov z územia Bratislavy, ktoré má rozlohu viac než 36 tisíc hektárov a najmä v zástavbe sídliskového charakteru, napr. v Mestskej časti Bratislava, vykonáva zber a prepravu komunálnych odpadov z veľkého počtu stanovišť kontajnerov.

Spoločnosť O. a.s. je samostatný subjekt s príslušnou právnou subjektivitou, za konanie tejto spoločnosti zodpovedajú príslušné orgány tejto spoločnosti.

Vzhľadom na doteraz uvedené žalobca má za to, že v súvislosti s vybavovaním predmetnej petície občanov nemalo byť zahájené konanie o administratívnom trestaní voči žalobcovi, ktorý má v predmetnej problematike postavenie orgánu verejnej správy.

Žalobca zdôraznil, že zo všetkých uvedených skutočností vychádzal aj vo svojej žalobe, avšak krajský súd sa s uvedenými skutočnosťami nezaoberal dôsledne, a preto jeho rozhodnutie, ktorým potvrdil rozhodnutia správnych orgánov, napadnuté žalobou nie je v súlade s ustanoveniami zákona o odpadoch.

V žalobe o preskúmanie zákonnosti žalobca namietal nezákonnosť rozhodnutia žalovaného a správneho orgánu prvého stupňa aj z titulu, ktorý spočíval v nesprávnom postupe správnych orgánov v predmetnom konaní, ktorý nebol v súlade s ustanoveniami právnych predpisov, ktoré upravujú postup vybavovania petícií, výkon štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve, výkon kontroly, ako aj všeobecné ustanovenia o správnom konaní. Prvostupňový správny orgán v predmetnom konaní považoval za oznámenie začatia kontroly „žiadosť o poskytnutie súčinnosti pri vybavovaní petície č. 69/2008“, pričom žalobcovi táto žiadosť bola oznámená elektronickou poštou dňa 20.5.2008 v čase 16:30:04 hod., s tým, že termín obhliadky bol určený na 21.5.2008 o 11.00 hod. na stanovišti kontajnerov určených bytovému domu A. Žalovaný sa s týmto názorom stotožnil, pričom podľa jeho vyjadrenia toto neskoré „oznámenie“ bolo z dôvodu, aby nedošlo k zmareniu účelu kontroly, čo žalobca považuje v tomto prípade za neštandardné a neodôvodnené. V celom ďalšom priebehu konania až do momentu predloženia protokolu z kontroly konali zamestnanci žalobcu ako prizvaný orgán poskytujúci súčinnosť pri riešení petície č. 69/2008. V súvislosti s týmto postupom konajúceho orgánu žalobca považuje oznámenie o začatí kontroly formou žiadosti o poskytnutie súčinnosti pri vybavovaní petície za zavádzajúce, v rozpore s ustanoveniami zákona o kontrole v štátnej správe. V ostatných dňoch „kontroly“, nebol žalobca prizvaný k miestnej obhliadke a ani následne informovaný o zisteniach, s ktorými sa oboznámil až pri predložení protokolu z kontroly.

Prvostupňový správny orgán podľa názoru žalobcu nepostupoval v súlade s ustanoveniami zákona o kontrole v štátnej správe aj tým, že neposkytol žalobcovi dostatočný priestor na konanie. Neumožnil žalobcovi ako „kontrolovanému subjektu“ podať ku kontrolovaným zisteniam námietky, keďže neurčil termín na ich podanie.

V žalobe o preskúmanie rozhodnutia žalobca namietal aj porušenie zásady materiálnej (objektívnej) pravdy a taktiež porušenie zásady prejedania vecí. Krajský súd sa však ani s týmito námietkami riadne nevysporiadal a to napriek tomu, že k fotodokumentácii z miesta obhliadky, z ktorej správne orgány vychádzali pri hodnotení dôkazov, žalobca nemal možnosť v rámci administratívneho konania podať námietky, pričom podľa fotodokumentácie z 21.5.2008 nebolo preukázané znečistenie zmesovým komunálnym odpadom a porušenie § 7 ods. 1 písm. m) všeobecne záväzného nariadenia č. 12/2001 v znení neskorších predpisov. Fotodokumentácia z 30.5.2008, t. j. v odvozný deň, jednoznačne preukazuje, že znečistenie na stanovišti je v štádiu pred odvozom. Ďalšia fotografia po odvoze nie je zhotovená. Z fotodokumentácie z 2.6.2008, v odvozný deň, vôbec nie je vidieť, či je dokumentácia pred odvozom alebo po odvoze. Dátumy sú iba napísané rukou. Fotodokumentácia nemá podľa názoru žalobcu dostatočnú vypovedaciu hodnotu a je zavádzajúca.

Napokon namietal aj tú skutočnosť, že žalovaný pochybil pri použití právneho predpisu, ktorým sa riadil pri hodnotení dôkazov a napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ani s týmto tvrdením sa však krajský súd nevysporiadal.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril podaním z 21. marca 2011, v ktorom žiadal rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že žalobca je právnickou osobou, ktorá môže byť sankcionovaná formou pokuty za porušenie ustanovení zákona o odpadoch, nakoľko zodpovedá za nakladanie s odpadmi, ktoré vznikli na jeho území a preto je irelevantné, či časť plnenia svojich povinností zabezpečuje prostredníctvom spoločnosti O. a. s. Namietal, že konanie o administratívnom trestaní žalobcu nebolo začaté v súvislosti s vybavovaním petície občanov, ale že v tejto súvislosti bola začatá kontrola dodržiavania povinností žalobcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods.2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania, podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 221 súd rozhodnutie zruší, len ak:

h) súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozsudku krajského súdu dospel odvolací súd k záveru, že tento rozsudok nespĺňa náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 OSP v dôsledku čoho je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov a **absenciu právneho posúdenia**, čím zasahuje do práva účastníka konania na spravodlivý súdny proces.

Odvolací súd poukazuje na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky (*mutatis mutandis* nález Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 36/2010), ktorý opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na riadny proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť

súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť [§ 132 a § 157 ods. 1 OSP, m. m. I. ÚS 243/07], pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 OSP) **musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Porušením práva na spravodlivý proces môže byť aj situácia, kedy v hodnotení skutkových zistení absentuje určitá časť skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, ale súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností nezhodnotil.**

Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii, obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia, dbať **aj na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís došiel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé.** Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že práve tieto súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 OSP; obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09).

Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj **povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie** (Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, s. 49, § 30).

Odvolací súd po oboznámení sa s rozhodnutím krajského súdu konštatuje, že v odôvodnení krajský súd uvádza iba skutkové zistenia opísané z rozhodnutia žalovaného, avšak nevysporiadal sa s viacerými námietkami žalobcu.

Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach konštantne pripomína, a najvyšší súd sa s tým v plnej miere stotožňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, IV. ÚS 112/05).

Avšak, v danom prípade išlo o námietky týkajúce sa pravdivosti a dostatočnosti zistení žalovaného a to najmä pokiaľ ide o fotodokumentáciu uskladneného odpadu, ku ktorej nemal žalobca možnosť v správnom konaní podať námietky a považoval ju kvôli nezrovnalostiam v dátumoch, kedy boli jednotlivé fotografie urobené, či pred alebo po odvoze odpadu, za zavádzajúcu.

Ďalej krajský súd na námietky žalobcu o nesprávnej aplikácii procesného predpisu a porušení procesných práv účastníka v správnom konaní len všeobecne konštatuje,

aké povinnosti má správny orgán pri rozhodovaní v správnom konaní a uvádza, že aplikovaním tohto procesného postupu žalovaný správne určil subjekt zodpovedný za porušenie § 39 ods. 2 zákona o odpadoch, avšak vôbec sa nevysporiadal s námietkami, či v danom prípade žalobca mal alebo nemal byť účastníkom konania, nakoľko podľa názoru žalobcu nie je pôvodcom odpadu a držiteľom odpadu sa stáva až po prevzatí komunálnych odpadov zo zberných nádob, že povinnosti uložené v § 18 ods. 1 zákona o odpadoch si žalobca plní najmä zabezpečením úloh, ktoré sú mu uložené ako obci, t. j. orgánu verejnej správy a že žalovaný postupoval nesprávne, keď zahájil konanie o administratívnom trestaní voči žalobcovi na základe „žiadosti o poskytnutie súčinnosti pri vybavovaní petície občanov č. 69/2008“ v rámci ktorého konali zamestnanci žalobcu ako prizvaný orgán poskytujúci súčinnosť.

Na základe uvedených nedostatkov rozhodnutia krajského súdu odvolací súd považuje námietky žalobcu obsiahnuté v odvolaní za opodstatnené a z už uvedených skutočností sa dá ďalej vyvodiť, že doterajšie konanie a rozhodovanie krajského súdu bolo jednostranné, pretože nielen, že nebral do úvahy podstatné listinné dôkazy z hľadiska tvrdení žalobcu, ktorých objasnenie mohlo mať pre vec podstatný význam a ktoré mohli mať vplyv na spravodlivé posúdenie skutkového stavu, ale v celom rozhodnutí absentuje vyhodnotenie podstatnej časti skutkových zistení, ktoré vyšli v konaní najavo a ktoré krajský súd náležitým spôsobom v súhrne posudzovaných skutočností nezhodnotil, t. j. nevysvetlil, ktoré skutočnosti a na základe akých dôkazov považoval za preukázané a ktoré nie.

Navyše, odvolací súd pripomína, že základným zmyslom odôvodňovania súdnych rozhodnutí je vysvetlenie, na základe aplikácie ktorých právnych predpisov na konkrétny skutkový stav súd dospel k rozhodnutiu uvedenému vo výroku. Nevyhnutnou súčasťou je výklad týchto ustanovení a úlohou odvolacieho súdu je potom posúdiť, či spôsob výkladu príslušných zákonných ustanovení, ktorými krajský súd zdôvodnil svoje rozhodnutie vzhľadom na zistený skutkový stav, nie je svojvoľný (arbitrárny), resp. ústavne a zákonne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu aplikovanej právnej úpravy. Z doterajšej judikatúry ústavného aj najvyššieho súdu síce vyplýva, že o svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu je možné uvažovať len v prípade, ak by sa súd natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam, avšak, podľa názoru odvolacieho súdu, za arbitrárne rozhodnutie musí byť na základe aplikácie vyššie uvedených princípov považované aj také rozhodnutie súdu, ako je tomu v posudzovanom prípade, keď výklad použitých ustanovení zákona a ich aplikácia na daný skutkový stav absentuje.

Za právne posúdenie veci nie je možné považovať iba konštatovanie krajského súdu, že správny orgán zistil presne a úplne skutočný stav veci a že pri ukladaní sankcie žalobcovi nedošlo k nezákonnosti, pokiaľ z odôvodnenia rozsudku vôbec nie je zrejmé, na základe akých skutočností k takýmto záverom dospel a akými úvahami sa pritom riadil.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu žalobcu vyhovel a rozsudok Krajského súdu v Bratislave zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. h).

V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu opätovne vo veci konať a rozhodnúť, doplniť dokazovanie v naznačenom smere a vysporiadať sa so všetkými relevantnými námietkami žalobcu, svoje rozhodnutie náležite odôvodní tak, aby bolo zrejmé, k akému právnemu záveru a najmä z akých dôvodov dospel, aby jeho rozhodnutie nebolo možné považovať za arbitrárne, pričom rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 14. decembra 2011

JUDr. Alena Poláčková PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová